

Рецензія
на освітньо-наукову програму «Теорія та методика навчання (фізика)»
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності «А4.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)»
галузь освіти «А Освіта/Педагогіка»
Бердянського державного педагогічного університету

Представлена освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі науково-педагогічних працівників кафедри фізики, математики та методики навчання Бердянського державного педагогічного університету, випускників і здобувачів освіти з урахуванням чинного законодавства, тенденцій розвитку освітньої галузі, предметної спеціальності, рекомендацій потенційних роботодавців. Метою програми є підготовка докторів філософії до науково-дослідницької, професійно-педагогічної інноваційної діяльності за спеціальністю, здатних розв'язувати комплексні проблеми галузі на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір.

Освітня програма містить чітко визначені мету, об'єкт та цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, особливості навчання й оцінювання, загальні/фахові компетенції, освітні результати та способи атестації здобувачів, інформацію про працевлаштування випускників та можливості подальшого навчання, структурно-логічну схему освітніх компонентів, а також матрицю відповідності компетенцій і результатів навчання здобувачів освітнім компонентам, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Аналіз змісту програми засвідчує її повну відповідність освітній галузі та предметній спеціальності, оскільки основну увагу у ній зосереджено на формуванні комплексу загальних компетентностей здобувачів, що включає здатність виявляти та розв'язувати актуальні освітні проблеми на основі системного наукового і загального культурного світогляду у рамках власного наукового дослідження, застосовувати принципи наукового пізнання з генеруванням нових ідей та прийняттям обґрунтованих рішень, використовувати сучасні цифрові технології в освітній та дослідницькій діяльності, а також працювати в міжнародному контексті з дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

Обсяг ОНП становить 240 кредитів ECTS з таким розподілом між освітньою і науково-дослідницькою складовими: 60/180 (або 25/75 % загального обсягу ОНП). Освітня складова програми має такий розподіл кредитів ECTS між обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами: 41/19 (68/32 % обсягу освітньої складової ОНП), у тому числі асистентська практика – 6 кредитів ECTS (10% обсягу освітньої складової ОНП). Структурно-логічна схема освітньої складової програми засвідчує логічну послідовність компонентів/дисциплін, зорієнтованих на розширення й поглиблення рівня професійно-методичної підготовки здобувачів, а саме: опанування державних нормативних документів в галузі загальної середньої та вищої освіти;

історичних аспектів, актуальних питань та сучасних тенденцій розвитку теорії і методики навчання фізики; інноваційних підходів і технологій навчання фізики; теоретико-методологічних засад організації і проведення цілісного науково-педагогічного дослідження. Програма передбачає використання традиційних та інноваційних технологій навчання, зорієнтованих на особистісне і професійне зростання майбутніх фахівців, важливим компонентом професійної підготовки яких є стимулювання й підтримка науково-дослідної діяльності з можливістю презентації результатів на різних вітчизняних і міжнародних наукових платформах. Структура освітньої програми логічно побудована та забезпечує послідовне формування необхідних складових фахової компетентності та професійно-важливих якостей особистості майбутніх докторів філософії. Зміст освітніх компонентів відповідає сучасним тенденціям розвитку освітньої галузі, психолого-педагогічних наук, рівню й методології фізичної науки у пізнанні навколишнього світу. Організаційні форми, методи і засоби навчання, передбачені освітньою програмою, сприяють досягненню здобувачами прогнозованих результатів та відповідають провідним методологічним принципам педагогіки вищої школи і вимогам студентоцентрованого навчання. Програма також враховує регіональні особливості та потреби ринку праці, що підвищує конкурентоспроможність і затребуваність випускників. За сучасних умов значної кадрової нестачі у фахівцях-педагогах природничого спрямування сфери загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти, а також у контексті подальшої післявоєнної відбудови країни потреба у підготовці докторів філософії, які працюватимуть за спеціальністю, є досить високою і надзвичайно актуальною.

Таким чином, освітня програма «Теорія та методика навчання (фізика)» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності «А4.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)» Бердянського державного педагогічного університету є ґрунтовним та цілісним нормативним документом, який відповідає чинним вимогам до підготовки документів подібного типу і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри фізики і
методики навчання фізики, астрономії
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського

Анатолій СІЛЬВЕЙСТР

